ANTALYA KENT KONSEYİ

İLAN VE REKLAM YÖNETMELİĞİ REVİZYONUNA DAİR

GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

Amacı, Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları ve tüm ilçe belediyeler alaları içerisinde; ilan, reklam ve tanıtım amacıyla konulan her türlü pano, tanıtıcı levha ve benzerlerinin yol açtığı görüntü kirliliğini ortadan kaldırarak, kent estetiğine katkıda bulunmayı, reklam asma ve ticari tabela kullanımını düzenlemeyi ve bu işleri yapan gerçek veya tüzel kişilerle, kamu kurum ve kuruluşları ile, tüm ilçe belediyelerin uymak zorunda bulundukları esasları belirlemek olan ‘’Büyükşehir Belediyesi Reklam, İlan ve Tanıtım Yönetmeliği’’ nin kentin estetiğine katkı koyması ve görsel kirliliğin önlenmesi amacıyla, Antalya Kent Konseyi tarafından aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

- **2. Bölüm / Genel Tanımlar** başlığı altında **Madde 4’**ün yeniden düzenlenmesi olumlu bir çalışmadır.

- **2. Bölüm / Uygulama Araçlarına İlişkin Tanımlar** başlığı altında **Madde 5**’te Reklam Panosu tanımında yer alan ışıklı teşhir ünitelerinin ışıklandırmasının hangi saatler arasında yer alacağı, çevresine rahatsızlık vermemesi amacıyla ışıklandırmada kısıtlama yapılıp yapılmayacağı vb gibi uygulamaya yönelik tanım ve maddeler, yönetmeliğin 3. Bölümü Uygulamaya Esas Bölümler bölümü başta olmak üzere yönetmeliğindiğer hiçbir bölümünde yer almamaktadır.

  Hava karardıktan sonra ve sabaha kadar ışıklandırması devam eden ışıklı reklam panolarının, çevre sakinlerini ne derece ciddi boyutlarda rahatsız ettiği gerek bireysel şikayetler gerekse tarafınıza sunulan raporlar aracılığı ile bilinmektedir.

  Konuya kısıtlama getirilmemesi, revize edilmekte olan bir yönetmelik için ciddi boyutta eksiktir. Konuya bahsi geçen 3. Bölüm Uygulamaya Esas Bölümler bölümünde yeniden değinilecektir.

- **2. Bölüm / Reklam Alanlarına İlişkin Tanımlar** başlığı altında **Madde 6 (b)** bendinin alt maddelerinde *açık alanlar, aydınlatma direkleri, kamuya ait kaldırımlar* yer almaktadır.

  (Antalya Kent Konseyi’nin Çevre ve Kültür Çalışma gruplarının ortaklaşa düzenledikleri ve tarafınıza iletilmiş olan raporda bahsi geçen mekânlarda reklam ünitelerinin kullanılması hususunda ilgili önerilerde bulunulmuştu. Bahsi geçen alanlar halen reklam alanı olarak kabul edilmektedir.)

- **2. Bölüm / Reklam Alanlarına İlişkin Tanımlar** başlığı altında **Madde 7 (b)** bendinde Işıklı Totem tanımı yapılmıştır. Bir reklam ünitesi olarak “totemler” halihazırda yeterince çevresel kirlilik yaratan materyaller olmakla birlikte, “ışıklı totem” olarak tanımlanan ünitelerin yaratacağı kirlilik tahminlerin üzerinde olacaktır.

İlan ve Reklam YönetmeliğiRevizyonundan beklenen, yaşam alanlarımızın kalitesini düşüren uygulamaların kısıtlanması ve denetlenmesidir, geliştirilmesi ve genişletilmesi değildir.

- **3. Bölüm / Genel Hükümler** başlığı altında **Madde 8**'in 9. alt maddesinde *"Müracaat izin sayılmaz, izin alınmadan hiçbir suretle ilan ve reklam yerlerinde uygulama yapılamaz"* ifadesinin getirilmesi ile beraberinde maddi yaptırım getirilmesi, Belediyelerin denetleyici kimliğine yakışır nitelikte bir yaklaşım olmuştur.

- **3. Bölüm / Genel Hükümler** başlığı altında **Madde 8**'in 11. alt maddesinde *"Ticaret birimlerinin tanıtıcı levhaları ve reklâm amaçlı tabelaları kamu mekânları üzerinde yer alamaz"* denmektedir.

  Kentteki çevresel kirliliğin konut ve işyeri statüsündeki binalardan kaynaklandığı unutulmamalıdır.

- **3. Bölüm / Genel Hükümler** başlığı altında **Madde 8**'in 12. alt maddesinde *"Kentin siluetini bozacak doğal ve tarihi çevrenin algılanmasını engelleyecek şekilde reklâm konulamaz"* denmektedir. Kentimizin mevcut durumuna bakılarak, bu maddenin yönetmeliğin tamamı ile çeliştiği söylenebilir.
-
- **''Sanat Mekanları: 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanuna istinaden, Ürettikleri veya sergiledikleri sanat eseri niteliğinde olan ve (sanat eseri üreten ve sergileyen) 163 sayılı Gelir Vergisi Kanuna istinaden gelir vergisi muafiyetine haiz iş yerleri, ışıklı, ışıksız ilan ve tanıtım panosu asabilirler'' ilave maddesi, TC.Anayasa Madde 64'e istinaden, sanatın desteklenmesi ve gelişmesine katkıda bulunacaktır.**

- **3. Bölüm / Bina Cephesi Uygulamaları** başlığı altında **Madde 9**

(1) Ticaret ve Konut Alanlarında:

(a)

(b)

(c) maddelerindeki tabela büyüklüleri kentin görsel kirliliğini artırıcı nitelikte olup, bu oranların tekrar gözden geçirilerek düşürülmesi, görsel kirliliği bir nebze de olsa önleyici nitelikte olacağı değerlendirilmiştir.

(g) ''Konut alanlarının zemin katlarındaki iş yerlerinin ışıklı, ışıksız reklam panoları, bulunduğu apartmanın (Kat Mülkiyet Kanuna istinaden) muvaffakatı alınarak asılmalıdır'' hükmünün ilave edilmesi uygun değerlendirilmektedir.

-
- **3. Bölüm / Madde 14'te** *"Meydan, yeşil alanlar, özel işlevlere ayrılmış yeşil alanlar (fuar, lunapark, festival alanları, hayvanat ve botanik bahçeleri, kültür park vb.) alanlarda yapılacak reklam uygulamaları alanın projesine ve bulunacağı alanın doğal özelliğine uygun olarak tasarımı yapıldıktan sonra müsaadesi Antalya Büyükşehir Belediyesi İlan, Reklam ve Tanıtım Materyali Uygulama Komisyonu'nun görüşü*

alınarak hazırlanacak kriterlere uygun olarak, ihale yöntemi ile verilir." denmektedir.

Oysaki meydanlar, kent yaşamında görüntü kirliliği içinde yaşam kalitesi düşmüş kentlinin rehabilite olabileceği tek yer yeşil alanlar, alanlar fuar, lunapark, festival alanları, hayvanat ve botanik bahçeleri, kültür park gibi özel işlevlere ayrılmış yeşil alanlardır ve bu alanlarda hiçbir koşulda reklam ünitesi bulunmamalıdır.

Alt ve Üst Geçitler: Madde 15:

(1) Üst geçitlerin tanıtım ve bilgilendirme amaçlı da olsa, reklam ve ilanların asılması, kentin görsel kirliliğini artırmakla birlikte, sürücülerin sürüş güvenliğini de tehlikeye sokmaktadır.

(6) Bu sayılan alanların, etkinliklerle ilgili hizmeti veren kültürel ve sosyal kurumlar ile tanıtım amaçlı verilmesi; yol trafik güvenliğini tehlikeye sokacağından ve görsel kirlilik oluşturacağından bu maddenin '**'bu alanlar ilan, reklam ve tanıtım amacıyla kullanılamaz''** olarak değiştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3. Bölüm / Madde 17'de Kavşaklar ve Aydınlatma Direkleri ile **Madde 19**'da toplu taşıma ve özel araçların üzerine sonradan ilave hiçbir şekilde üç boyutlu reklâm maketi konulamayacağına dair getirilen kısıtlama olumludur.

3. Bölüm / Madde 18: Daha önceki uygulamada eni 0.25 iken, bu oran % 100 artırılarak 0.50'yr çıkarılmıştır. Mevcut durumunda kentte büyük bir görsel kirlilik oluştururken, bu oranın iki katına çıkartılması da kentin görsel kirliliğini iki katına çıkaracaktır.

3. Bölüm / Madde 21: Bez Afişlerin Kullanımı:

(Geçici Reklamlar Madde 20) Bez afişlerin kullanım esaslarını belirlerken, bu maddeye, ''Sanat Faaliyetlerinin tanıtımına ilişkin ilanlar, sanat faaliyeti süresince ve ilgili belediyeden müsaade alınmak şartıyla asılabilir'' ilavesi sanatın gelişmesi ve toplumun bu yönde bilinçlenmesine katkı koyacaktır.

3. Bölüm / Madde 22: ''Kavşakların kenarlarına (ayrı tarafına) reklam ve ilan panosu asılması, sürücülerin sürüş güvenliğini tehlikeye atmasının yanı sıra, görsel kirliliği ve kent estetiğini bozan unsurlar'' olarak değerlendirilmekte olup, kavşaklara, hiçbir şekilde reklam ve ilan panosunun asılmaması konusunda kamu oyu görüşü hakimdir. Düzenlemenin bu doğrultuda yapılması, kent estetiğine katkı koyacaktır.

- **4. Bölüm / İstisnalar** başlığı altında **Madde 24**'te sit alanları için *"Sit bölgesinin tarihi ve doğal kimliğine uygun olarak; Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu ve Antalya Tabiat Varlıklarını Koruma komisyonu kararları doğrultusunda Antalya Büyükşehir Belediyesinin belirleyeceği bir yöntemle (Yarışma yolu ile satın alma yolu ile vb) üretilecek tasarımlara uygun olarak tabela yapılacaktır."* denmektedir.

Oysa ki "sit alanları", bir kentin tarihi ve doğal açıdan en değerli alanlarıdır. Kati surette reklam ünitesine yer verilememeli, bu husus koşullara bağlanmamalıdır.

Bunların dışında, Antalya Kent Konseyi'nin Çevre ve Kültür Çalışma gruplarının ortaklaşa düzenledikleri ve tarafınıza iletilmiş olan raporda yer alan hususu bir kez daha tekrar etmekte fayda görülmektedir. Kaldırımlarda yer alan reklam pano ve raketleri, yaya akışını ve engellilerimizin ilerlemesini ileri derecede aksatmaktadır.

ABB İmar Yönetmeliği madde 7.02.9'da belirtildiği şekliyle , *"yaya geçişini zorlaştırıcı sabit veya seyyar engeller konulamaz"* kararının ilan, reklam tabela ve panolarının yerlerinin belirlenmesi sırasında dikkate alınması, "engelli dostu" bir kent için yaya akışının tabela-pano ve totemler ile kati surette kesilmemesi önemlidir.

Totem olarak tanımlanan devasa reklam üniteleri, başlı başına bir faciadır. Keza ışıklı tabelalar, hiçbir surette medeniyet ölçütleri ile uyuşmamaktadır. Bu hususların, yönetmelikte göstermelik düzenlemelerden ziyade kökten çözülmesi, kentimizin çevresel değerleri ve yaşam kalitemiz açısından önemlidir.

Özetle yönetmelik revizyonunda olumlu çalışmalar yer almakla birlikte, kentimizin görsel kirliliğini ortadan kaldıracak kaydadeğer bir kısıtlama – fark yaratan bir düzenleme görülmemiştir.

Bunun için çok daha radikal çözüm önerilerine ihtiyaç vardır. Mevzuat çalışmaları, yoğun emek gerektiren çalışmalardır, bu hususta verilen emeği yadsımak mümkün değildir ancak verilen emeğin karşılığında daha yaşanabilir bir kente kavuşma arzumuz devam etmektedir.

07.07.2015

ANTALYA KENT KONSEYİ